

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Félsz. évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

— Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér. —

TEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A válság.

Csend a politikában.

Budapest, ápr. 21. A politikában teljes szélségsend van. A pártkörök üresek; alig néhány képviselő van Budapesten.

Türr István Kossuthnál.

Budapest, ápr. 21. Türr István tábornok, ki Rómából hosszabb tartózkodásra Budapestre érkezett, tegnap fölkereste Kossuth Ferenczet a lakásán és hosszasan tanácskozott vele a politikai helyzetről.

A háboru.

A japánok előnyomulása.

Szent-Pétervár, ápr. 21. Gocsiadonból táviratozzák, hogy a japán csapatok ismét előnyomulnak észak felé, Akiama tábornokkal élükön. A kínai lakosság emelkedik az elfoglalt területekről.

Páris, ápr. 21. A mandzsuri táviratok a japánok új hadikészülődéseit jelzik. A Russzlevelezőjelelenti, hogy a legközelebbi ütközetet Karbin és Vladivosztozk között fogják megvívni. Orosz előőrök nagyszámu japán sereget láttak felvonulni, lovascsapatokkal és erős tűzérséggel. Szerinte a japánokat semmiképp sem merítették ki a mukdeni csaták fáradalmait, de az oroszok is újra annyira erősek, hogy ismét készek felvenni a harcot Ojama tábornagy seregeivel.

Oross fegyverkezés.

Bécs, ápr. 21. A traiseni, Sankt-Pölten melletti Krupp-féle fegyvergyár óriási mennyiségű tűzérségi felszerelésre és ágyugolyó-szállításra kapott megrendelést az orosz kormánytól, minek következtében a gyár 260 munkással szaporította személyzetét. Traisenbe három magasrangú orosz tiszt érkezett a gyártás ellenőrzésére.

Witte lemondott.

Szent-Pétervár, ápr. 21. Hivatalosan megerősítik, hogy Witte, a minisztertanács elnöke, beadta lemondását.

Japán és Franciaország.

Páris, ápr. 21. A diplomáciai körökben semmit sem tudnak arról, hogy a japán kormány az orosz flottának francia vizeken való tartózkodása miatt formális tiltakozást intézett volna Franciaországhoz a semlegesség megsértése tárgyában.

Az orosz flotta pár napja el is hagyta a francia tengerterületet. Motono dr. párisi japán nagykövet azonban felhívta Delcassé figyelmét az orosz flottának tulsck ideig való tartózkodására a camrani öbölben. Delcassé kijelenti, hogy e figyelmeztetés nem viselte magán a formális tiltakozás jellegét, csak azt czélozta, hogy a francia kormány garanciákat nyújtson Japánnak, hogy a semlegességet nem engedi megtörni Rosdesztvenszkij hajórajja által az indo-kinai partok mentén; mire a francia kormány rendeletet küldött a keleti vizeken levő főparancsnoksághoz, hogy a semlegességet semmi szín alatt ne engedje megsérteni az oroszok által.

A haditengerészet köréből.

Bécs, ápr. 21. A haditengerészet vezetősege elrendelte, hogy a Meteor torpedóhajó szolgálatba állíttassék. A hajó parancsnokává Kondelka Alfréd báró sorhajóhadnagyot nevezték ki. Ezenkívül beosztották a hajóra Dothar Rikárd, Funk Rikárd és Bostendorff Károly sorhajózáslósokat.

A budapesti tengerészeti különítményhez beosztották Grund Frigyes sorhajóhadnagyot és Szuborics Róbert sorhajózáslóst.

Korb Miksa sorhajózáslóst és Sattler Gusztáv első osztályu tengerész-hadapródot a katonai léghajózási tantolyamba rendelték.

Kréta egyesítése Görögországgal.

Kánea, ápr. 21. A nemzetgyűlés kimondta, hogy Kréta Görögországgal egyesíttessék és fölkérte György herceg kormányzót, hogy juttassa e határozatot a hatalmakhoz.

A nyakszirtmerevedés — Budapest.

Budapest, ápr. 21. Horváth Géza budapesti újságárus nyakszirtmerevedésben megbetegedett. Ez alkalomból egyes lapok izgató közleményeket hoznak, de illetékes helyről kijelentik, hogy a betegség szörványosan Budapesten is előfordul ugyan, de nem járványszerűleg. Horváth Géza állapota nem veszedelmes.

Izgatásért elítélt lelkészek.

Déva, ápr. 21. A törvényszék Szekere Simon és Molza János görögkeleti lelkészeket, kik a képviselőválasztáskor a templomot politikai izgatásra használták fel, tízennégy napi államfogházra ítélte.

Vasuti tolvajok.

Zimony, ápr. 21. Nagy tolvajbanda garázdálkodásának jöttek a nyomára, amely hosszabb idő óta fosztogatta a vasuti raktárakat. Több vasuti alkalmazottat letartóztattak.

Automobil-tolvaj.

Budapest, ápr. 21. Nagy Sándor dr. ügyvéd, volt országgyűlési képviselő, följelentést tett a rendőrségnél, hogy Kovács Lajos nevű alkalmazottja tízezer korona értékű automobiljával megszökött. Valószínűleg külföldre ment, hogy ott adja el az automobilt. A rendőrség elrendelte a szökevény körözését.

Letartóztatott váltóhamisító.

Budapest, ápr. 21. A fővárosi rendőrség Deutsch Jakab, volt fővárosi nagykereskedőt váltóhamisításért letartóztatta.

Kőműves-sztrájk.

Sepsiszentgyörgy, ápr. 21. Az összes kőművesek kimondták a sztrájkot. Az építkezés az egész városban szünetel.

József főherceg titkárának lemondása.

A Nap című fővárosi esti lap tegnap este megjelent számában Unterauer lemondása címmel a következőket írja:

Széles körökben nagy feltűnést keltett a hír, hogy Unterauer József udvari tanácsos, József főherceg titkára állásáról lemondott és hogy a főherceg haladéktalanul el is fogadta lemondását. Ez a hír egészen váratlanul jött, mert köztudomás szerint Unterauer igen kedves embere a főhercegi családnak, úgy, hogy alig lehetett magyarázatot találni, hogy az egészséges és javakorabeli térftu miért hagyja el József főherceg udvarát.

Mint minden hirtelen eseményt, ezt is hatalmába kerítette a pletyka és napok óta a legképtelenebb hírek keringenek a fővárosban Unterauer lemondásának okairól.

Utánajártunk a dolognak és a következőket jelenthetjük ez esetről:

Unterauer József udvari tanácsos, aki azelőtt tényleges állományu katonatiszt volt s ma is tartalékos huszárszázados, évek előtt került József főherceg udvarába, ahol csakhamar megkedvelték a buzgó és disztngvált modoru férftut. Mindinkább megnyerte a főhercegi család bizalmát és kegyét, mialatt karriérje egyre magasabbra vitte. Legutóbb udvari tanácsosi rangban József főherceg titkára volt, azonfelül pedig Klotild főhercegnő pénzét kezelte.

A fenséges asszony teljesen megbizott a kitűnő finanzeziális érzékű hivatalnokban, aki tényleg meglepő pénzügyi eredményeket mutatott fel. Utóbb azonban veszteséges kockázatok is mutatkoztak egyes vállalkozások körül. A dolog természetében van, hogy a főhercegnő nem igen törődött az aprólékos részletekkel és a pénz kezelési módját teljesen az udvari tanácsosra hagyta.

Unterauer pedig többféle vállalatba fektette a főhercegnő vagyonát. Így *Klotild* főhercegnő — anélkül, hogy tudta volna — résztvett a *Népszínház* vállalkozásában, továbbá egy hitelszövetkezet megalapításában is. *Belvárosi Hitelszövetkezet mint Szövetkezet* a címe annak az intézetnek, (IV. Eskü-út 5. szám), amelynek igazgatósága *Unterauer* József, *Korb F. Nándor* és *Brestyánszky Győző* urakból áll, felügyelő bizottságában pedig *Reitter* Ferencz, fővárosi hivatalnok és a Népszínház gazdasági főnöke is helyet foglal. E szövetkezet a köz tudatban már úgy szerepelt, mint a fenséges asszony vállalkozása, anélkül, hogy a főhercegnőnek csak sejtelmé is lett volna arról, hogy pénzt ide fektették be. És ily módon még több helyen szerepelt *Klotild* főhercegnő vagyona. A dolog úgy bontakozott ki, hogy egy népszínházi veszteség alkalmával jelentést kellett tenni. Minthogy *Unterauer* mindvégig kifogástalan eredménnyel kezelte a pénzt, sohasem kérdezték, hogy milyen módon helyezte el. Csak az utóbbi napokban vált nyilvánvalóvá, hogy milyen módon és hol kamatozik a pénz.

Sem az udvari szokásnak, sem *Klotild* főhercegnő hajlandóságának nem felel meg, hogy főhercegi pénz színházi és egyéb ily természetű spekulációkba helyeztessék el, amelyek ugyan egész törvényesek, de mégis roppant közvetlenül és kicsinyesen üzletszerűek.

Minthogy *Klotild* főhercegnő nem helyeselte, hogy az udvari tanácsos, akinek feltétlen jóhiszemősége kétségtelen, ilyen módon forgatta a pénzt, *Unterauer* a főhercegi család rendelkezésére bocsátotta állását. A lemondást elfogadták.

József Agost főherceg a beteg *József* főherceg nevében felmentette *Unterauer* az udvari titkár állása alól, a főhercegaszony pedig visszavonta a megbízást. Most bonyolítják le az ügyeket és azután *Unterauer* végleg visszavonul a főhercegi udvartól.

Mint budapesti tudósítónk telefonon jelenti, *A Nap* e közleményével szemben a félhivatalos *Magyar Távirati Iroda* a következő czáfolatot teszi közzé:

Unterauer lemondása czímmel egy tegnapi esti lap oly közleményt hoz, amely egyrészt tendenciózus, másrészt pedig a tények teljes elferdítését tartalmazza. Legilletékesebb helyről nyert felhatalmazás alapján közölhetjük, hogy *Unterauer* elhatározása semmiféle összefüggésben sincs vagyonkezeléssel, kockázattal vállalatokkal, titkosan elhelyezett pénzekkel és abból állítólag támadt veszteségekkel.

Előfizetési felhívás.

Április hó 15-ével új előfizetést nyitottunk lapunkra.

„*A Tengerpart*“ ünnep és vasárnap kivételével naponként délután hat órakor jelenik meg.

Előfizetési árak.

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	24 korona.
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy hónapra	2 „

Egyes szám ára 8 fillér.

Előfizetést bármely naptól kezdve fölvesz

„*A Tengerpart*“ kiadóhivatala,
Fiume, Riva Szápáry, Adria-palota.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók az *Ivanich-féle* hírlapelárusító üzletben, *Via Riva 6. szám* és a *Corsia Deák 34. szám* alatt levő dohánytözsdeben (a Hungári-szálló és a Csizmás-féle fióküzlet között.)

KÜLÖNFÉLE.

— **Mária Jozefa főhercegnő.** *Otto* főherceg neje, tegnap délután az *Előre* hatósági gőzessel Abbáziából Fiuméba érkezett s rövid látogatást tévén a beteg *József* főhercegnél, ugyane hajón estetelé visszatért Abbáziába.

— **A kormányzó-helyettes vissza-érkezett.** Hatvani *Gadl* Tibor dr., kormányzó-helyettes, tegnap este, általunk is jelzett rövid szabadságáról, Budapestről visszaérkezett Fiuméba.

— **Nyugalomba vonult ellentenger-nagy.** *Pólaból* jelentik tegnapi kelettel: *Sambuchi-i Bless* Viktor lovag ellentengernagy a mai nappal nyugalomba vonult s ez alkalomból a katonai érdemérmét kapta. *Bless* 1847-ben született és 1864 július 30-ika óta szolgált a haditengerészetnél. Nevét sokat emlegették a krétai blokád alkalmával, mikor a sziget északkeleti partján fenékebe furt egy görög hajót, amely fegyvert akart a szigetre becsempészni. A kínai zavarok idején *Waldersee* gróffal együtt Pekingben volt. Érdemeiért ekkor a vas-koronarendet kapta a hadi ékitménnyel.

— **Tengerbe fult hajóskapitány.** Ma éjjel, Fiume és Rabaz közti útjában a *Mekkie* nevű török logger-hajó, mely 207 tonnányi fatörzsököt szállított, hirtelen tamadt sirokkó-orkán által a fianonai partok felé sodortatott oly erővel, hogy *Labif Bilal* kapitány s a hajólegénység nem birt e rohamnak ellenállani s hogy a rakományt megmentse, a partok egy kedvezőbb helyére irányította a hajót. A partra rohanás végzetes pillanatában azonban a kapitány a kormányhidon egyensúlyát veszítve, a tengerbe zuhant s nyomtalanul eltűnt a tajtékos habokban. A rakomány-mentés így, a szegény kapitány élete árán, sikerült is és ma hajnalban az e vonalon hajózott *Petranich* kapitány hajójával, az *Abbasia*-val a közeli révbe vontatta az összeroncsolt török hajót. A török legénység egész napon át kereste parancsnoka holttestét, de nem találták meg.

— **Az amerikai bevándorlási biztos Budapestben.** *Brown* Márkus hazánkfiá, az Egyesült-Államok bevándorlási biztosa az amerikai kormány megbízásából Budapestre érkezett, hogy a magyarországi kivándorlás ügyét újabb tanulmány tárgyává tegye. Az amerikai bevándorlási statisztika szerint Magyarország még mindig az első helyet foglalja el a bevándorlás terén s csak azután következnek Oroszország és Románia. *Brown* érintkezésbe fog lépni a belügyi kormányval.

— **Az egészségügyi felügyelői állásra,** melyre a városi hatóság pályázatot hirdetett, tegnapig, a határidő lejártáig, három pályázat érkezett be. A kinevezés az egészségügyi bizottság javaslata alapján fog megtörténni.

— **Kirándulás Lussinpiccolóba.** Hétfőn, e hó 24-én lesz Lussinpiccolóban a szokásos nagy vitorlás regatta hogy a fiumei közönségnek alkalmá legyen e versenyen résztvenni, a Magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság a *Hungaria* nevű gyors és kényelmes gőzessel kirándulást rendez Fiuméből és Abbáziából Lussinpiccolóba, érintve Lovranát is. Indulás Fiuméből reggel 7 óra 45 perczkor és Lussinpiccolóból visszajövet este 5 órakor. Menetár oda és vissza 10 korona személyenként. A hajón buffet is lesz.

— **A pólai kirándulás elmarad.** A Magyar-horvát tengerhajózási társaság köz-hírré teszi, hogy vasárnap, e hó 23-án a husvéti ünnepek miatt a szokásos pólai kirándulás elmarad.

— **Hajók forgalma.** A tegnapi és mai nap folyamán a következő hajók érkeztek kikötőnkbe: a *Touci* osztrák gőzös Triesztből, a *Balaton* Adria-gőzös Velenczéből, a *Kassa* Adria-gőzös Marseilleből s a *China* Lloyd-gőzös Triesztből, 50 tonna vegyes áruval. Beérkezett továbbá a *Pavia* Cunard-gőzös Velenczéből vegyes árukkal s a *Zichy* Adria-gőzös ugyanonnan különféle áruszállítmánnyal. — A *Svansby* nagy angol gőzös szintén ma érkezett meg Chinából (Akyab), 23.500 zsák nyers rizs rakományval. — Érdekes vendégeül kikötőnknek beérkezett ma a *Peril* angol yacht is 22 főnyi legénységgel, 7 tagból álló disztíngvált utazó társasággal Novigradból. A hajó a hirneves *Cooch*-család tulajdona s innen Londonba iudul vissza.

— **A város tisztasága** kérdését, az egészségügyi bizottság kezdsére, városi hatóságunk hosszabb tanulmány tárgyává tette. Mint halljuk, legközelebb azt a tervet terjesztik a városi képviselőtestület elé, hogy létesítsen a város szemétegető kemenczéket, melyeknek a köztisztaságra való üdvös kihatása megbecsülhetetlen. Remélhetőleg e szükséges intézményt mielőbb életbe léptetik.

— **Hivatali szünet.** A nagypénteki és nagyszombati ünnepek alkalmából úgy az állami, mint a városi hivatalok délután szünetet tartanak.

— **Szomorú ünnepük lesz** a népkonyhára szoruló szegény embereknek. A népkonyha ugyanis mind a két ünnepnapon zárva lesz. Pedig ekkor kellene csak igazán nyitva lennie.

— **Drágasági pótlék.** A trieszti helytartóság, méltányolva a volosca-kerületi köztisztviselők drágasági pótlék iránti kérelmét, 31.000 koronányi összeget utalványozott ki e czímen az illető hivatalnokoknak.

— **Megmentett hajótöröttek.** Szerdán este Cherso szigeténél, Coba láttávolában vitorlás bárkán halászott három chersói halász. Hirtelen tamadt szelroham felborította a hajót s a három ember a hullámokba merült. Sikertült magukat mégis a víz színén fenntartaniok, míg egy közelben vitorlázó halász, *Duomovich* Márk, észrevette a szerencsétlenséget s hajóját rögtön odairányította. A három embert megmentette. Tegnap, csütörtökön este egy másik halászhajó megtalálta a tengeren a felborult bárkát és Chersóba vontatta.

— **Velencei hajójáratok.** A Magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság köz-hírré teszi, hogy április hó 21-étől kezdve, a rendes hajójáratokon kívül, minden *pentecken* rendkívüli járatban indítja egyik gyorsgőzöset Velenczébe. Indulás Fiuméből este 8 óra 15 perczkor és visszajövet minden *vasárnap* este 8 órakor. Az első járatot a *Dániel Ernő* gőzös fogja tenni.

— **A fiumei ipartestület** tagjai, családjaikkal együtt, husvét hétfőjén délután 3 órakor társaskirándulást rendeznek Drenovára, a Terzi-telepre.

— **Uj francia hadihajó.** Mint Saint-Nazaireből táviratozzák, a *Liberté* új páncélos-hajót ott szerdán szerencsésen vizre bocsátották.

— **Az öngyilkos prágai tanár,** *Kotlyka* Rikárd dr. holttestét ma agnoszkálta az éj folyamán ideérkezett *Voracek* dr. prágai tanár s intézkedett, hogy szerencsétlen barátjának teteme Prágába szállíttassék. A ma esti 10 órai vonattal szállítják el a koporsót.

— **Tűz a városi kórházban.** Az elmúlt éjjel, hajnali 3 óra tájban nagy veszély fenyegette a városi nagy kórházat. A mosóház tetőzete alatt, közvetlenül a kémény mellett, eddig ismeretlen okból tűz támadt, mely a régi tető e részét oly gyorsan borította lángba, hogy az perc alatt össze is omlott. Egy szegény elmebajos ember vette észre véletlenül a

tűzet s ijedten keltette fel a kórházi szolgákat, akik minden lármával, mi a sok betegre bizonnyára káros hatással lett volna, eloltották a tüzet, még a tűzörséget sem hívta segítségül. De szerencse, hogy szél nem volt, mert a tüzet fogott épület határos a szegényházi asztaltosműhelytel, mely ha lángba borul, még a Deák-szálló is veszedelemben forgott volna. A kórház épülete a Fonciére-nél van biztosítva s a tüzről értesített helyi képviselősege ez intézetnek pénzajándékkal jutalmazta meg a derék szolgaszemélyzetet, kik a tüzet oly sikeresen elfojtották.

Pékek munkaszünete. Szombaton este és éjjel a pékek műhelyeiben szünetel a munka s ezért jól teszik a háziasszonyok, ha a két ünnepen szükséges kenyeret és süteményt szombaton délután szerzik be.

Az oceáni yachtverseny. Az idén tartják meg az Atlanti-oceánon a negyedik yacht-versenyt. A múlt esztendőben a *Duuntless* és *Coronet* yachtok vettek részt a versenyben s az előbbi a Sandy Hook és Queenstown (Irland) közti utat 16 nap és egy óra, az utóbbi pedig 14 nap 23 óra alatt tette meg. Az idén a német császár részéről indult ki a kezdeményezés a verseny megtartására s a császár maga aianlott fel egy serleget a győztes számára. Mindamellett azonban a németek a versenyben csak egy yachtal lesznek képviselve, míg angol és amerikai részről tíz yacht fog indulni. A versenyző yachtok ezek: *Walhallá* (angol, 642 tonnás), *Apache* (amerikai, 207 tonnás, Marconi-készülékkel ellátva), *Ailfa* (amerikai, 116 tonnás), *Ulovana* (amerikai, 267 tonnás, 3 árboczos; az oceáni utat már négyszer tette meg s Kielben is volt). *Seefahrt* (az egyetlen német yacht, de szerkezete ennek is angol, 180 tonnás), *Sunbeam* (angol, 227 tonnás), *Atlantic* (amerikai 206 tonnás, kétárbczos), *Thiste* (amerikai, 235 tonnás, kétárbczos), *Endymion* (amerikai, 116 tonnás), *Fleur de Lys* (amerikai, 86 tonnás) és *Hildegard* (amerikai, 146 tonnás). A yachtok némelyikén gőzgép is van, de ezt nem szabad használniuk a versenyben. A verseny május 16-án kezdődik.

Magyar iskolák Horvátországban. A Horvátországban létesített magyar iskolák, melyeknek felállítás- és fenntartását drávántuli testvéreink a legnagyobb vehemenciával ellenzik és gátolják, egy horvát statisztika szerint a következőknek tulajdonát képezik: A magyar királyi államvasutaké: Kameral-Moraviczán (1890. óta), Bródban (1894. óta), Uj-Dályán (1904. óta), Vinkovczén (1894. óta), Mitroviczán (1904. óta), Indián (1904. óta), Rumán (1904. óta), Zágrábban (1896. óta), Eszéken (1897. óta), Zimonyban (1894. óta). — A Julián társaság tulajdonát képezik a következő iskolák: A daruvári (1904. óta), a krestelovezui (1904. óta), a hr. kovezei (1904. óta), az ó-jankovzei (1904. óta), a maradéki (1904. óta), a nikinczei (1904. óta), a velika-piszaniczai (1904. óta). — Magánosok tulajdonát képezik a következő iskolák: a martinczai, a dolnjimiholjáczi *Majlath* gróf tulajdonát (1904. óta), a garistei, a caunai *Jankovich* grófé (1904. óta), a esemerniczai *Jankovich-Bésán* Eleméré (1904. óta), a gradinai *Jankovich* László grófé (1904. óta), a netesi *Jankovich-Bésán* Józsefé (1904. óta), Ovesara pusztai, Vukovár mellett, *Eltz* Jakab grófé (1871. óta), a Lipovacsza pusztai iskola (1871. óta) ugyanazé, a brezoviczai (1904. óta) *Bathó* Eleméré, a palisszállási (1904. óta) a *Tüköry* családé. — Az evangélikus-református hitközség tulajdonát képezik: a moja-voljai iskola (1903. óta), az örömi (1903. óta), a nikinczi-i (1903. óta), az antunováci (1860. óta), a haraszini (1893. óta), a lászlói (1892. óta), a magyar-rétfalvai (1893. óta), a maradéki (1899. óta), a korenicsáni (1904. óta) és a vukovári (1904. óta). — A politikai község tulajdonát képezik a következő magyar iskolák: a budakováci (1865. óta), a novigradáci (1865. óta), a terezinopoljei (1888. óta), a vladislavczai-i (1866. óta), a csákovczai (1893. óta) és az opatováci (1895. óta). Horvátországban e szerint eddig összesen 45 magyar népiskola van.

Szeplő, pattanás, foltok az arcot elcsufítják, azonkívül a nap és szél is nagyon befolyásolja az arczbőrt, ezért használják hölgyek, sőt urak is a hirneves Földes-féle *Margit-crém*et. E törvényesen védett arczkenőcs sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a szeplőt, májfoltot, pattanást és az arcz mindennemű tisztálanságát pár nap alatt eltávolítja, a ránczokat kisimítja és az arcznak finom, fiatal, rózsás színt ad. Nagy tégely két korona, kicsi egy korona. Kapható a készítőnél: *Földes* Kelemen gyógyszerésznél es minden gyógyszerertárban.

KÖZGAZDASÁG.

Az Adria mérlege. Az *Adria* m. kir. tengerhajózási részvénytársaság igazgatósága megállapította 1904. évi mérlegét s a nyereség- és veszteség-számlát, melyet az alábbiakban közlünk:

Mérleg-számla. Vagyon: Tulajdon hajóink 28,662.043 korona 87 fillér, építés alatti hajókra teljesített részletfizetések 502.350 korona 60 fillér, társasági palota Fiumében 2,060.810 kor. 68 fillér, társasági palota Budapesten 2,061.617 korona 58 fillér, anyagraktár-épület 29.370 korona, pénztárszámla 22.410 korona 39 fillér, bankoknál elhelyezett összegek 221.447 korona 11 fillér, adósok 664.471 korona 76 fillér, tengeri és vasuti szállítási díjak: Fiumében és külföldön beszedendő szállítási díjak 335.001 korona 80 fillér, ebből fizetendő hajóköltések, utánvételek és átvételi díjak 252.060 korona 50 fillér, értékpapírok: a kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnál letett 75.900 névértékű koronajáradék a 90 korona 68.310 korona, 150.000 korona névértékű Pesti magyar kereskedelmi bank 4 százalékos záloglevele a 90 korona 135.000 korona, 1905. évben elszámolandó utakra adott készpénzelőlegek és anyagkészletek 811.036 korona 26 fillér, összesen 35,321.809 korona 55 fillér. — *Teher:* Részvénytőke 10,000.000 korona, elsőbbségek: papírértékű elsőbbségek 2,725.000 korona, kisorsolt, de fel nem vett 1904. december 31-én visszaváltandó papírértékű elsőbbségek 358.200 korona, jelzálogkölesön 653.061 korona 04 fillér, fiúmei telek vételár-hátraléka 261.630 korona, tartalékalap 3,280.000 korona, biztosítási tartalékalap 2,722.369 korona 68 fillér, értékesökkenési tartalékalap 11,476,986 korona 09 fillér, nyugdíjalap 724.765 korona 28 fillér, hitelezők 2,233.357 korona 02 fillér, elfogadványok és utalványok 49,096 korona 24 fillér, átmeneti tételek 168.485 korona 67 fillér, egyenleg mint nyereség: folyó évi nyereség 482.097 korona 47 fillér, nyereség-áthozat az 1903. évről 26.761 korona 06 fillér, összesen 35,321,809 korona 55 fillér.

Nyereség- és veszteség-számla. Kiadás: Hajóbiztosítási díjak: 1904. évi hajóbiztosítási díjak 640.810 korona 95 fillér, tartalékba helyezett egy százalék 184.395 korona 35 fillér, értékesökkenési tartalékalap: hajók elhasználása folytán keletkezett értékesökkenés 1,254.477 korona 51 fillér, leírások: fiúmei társasági ház értékéből leírás 48.000 korona, budapesti társasági ház értékéből leírás 42.000 korona, anyagraktár-épületből leírás 2670 korona, általános költségek 731.357 korona 57 fillér, tisztviselői nyugdíjalapnak 38.618 korona 93 fillér, megtérített károk és hiányok 18.157 korona 12 fillér, kamatok: elsőbbségek kamata 137.232 korona, tartaléktőkék kamata 105.757 korona 67 fillér, jelzálogkölesön-kamat 29.170 korona 85 fillér, egyéb kamatok 146.187 kor. 50 fillér, egyenleg mint nyereség: folyó évi nyereség 482.097 korona 47 fillér, nyereség-áthozat az 1903. évről 26.761 korona 06 fillér, összesen 3,887.693 korona 98 fillér. — *Bevételek:* Nyereségáthozatal az 1903. évről 26.761 korona 06 fillér, magyar kir. állami szubvenzió 1,140.000 korona, hajók jövedelme 2,519.017 korona 73 fillér, házbérek jövedelme 107.088 korona 75 fillér, árfolyam-nyereség 6157 kor. 71 fillér, kamattjövdelem 32,403 korona 87 fillér, különféle jövedelem 56.264 kor. 86 fillér, összesen 3,887.693 korona 98 fillér.

Idegenforgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

Európa szálloda. Billinek N. Osjek. — Polák Arnold Prága. — Velits Dezső dr. Pozsony. — Tuba János, Sárkány F. Komárom. — Beck M., Pajor Náthán Budapest. — Mazarer R. Zágráb. — Filler N. dr. Laibach. — Hompesch J. Bécs.

Deák szálloda. Beck Károly Bécs. — Trunecsek F. Cleveland. — Grünzweig Lipót Bécs. — Syropo S. dr. Zombor. — Las Torres Gyula Budapest. — Falter Alfréd, Falter H. Krakó. — Kasseroller J. és családja Salzburg. — Pankovics Ernő dr. Budapest. — Békefi Antalné Szeged. — Turchányi P. dr. Róma. — Wicar R., Beer József Budapest. — Rother Oszkár és családja Haynau. — Hallay Béla Keszthely. — Mayer O. Bécs. — Kuranda L. Zürich.

De la Ville szálloda. Bányai Lipót Komárom. — Vodnik Gáspár Nevesinje. — Benkő Zoltán, Schön József Budapest. — Lichtfusz János, Dinkhoff Károly Bréma. — Krusina Oszkár Prága. — Dolin Péter Mohol. — Bührmann Vilmos Hannover.

Hungária szálloda. Hellebrath János, Nadler D. Budapest. — Hamburger Antal Nürnberg. — Zvetkovics Milán Belgrád. — Guttman Vilmos Poroszló. — Bulanda Gy. Tarnov.

Quarnero szálloda. Walter Frigyes Bécs. — Sussanich János Nabresina. — Meer S. dr. Nagyvárad. — Popper A., Nemes Lajos és neje Budapest. — Berger Ernő Zengg. — Reil Ferencz Bécs. — Plese S. Delnicze.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.

Kikötőnk forgalma.

Erkezett:

Április 20-án.

Tonci, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 84, kapitány Gamulin, Brenóból.
China, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 3855, kapitány Tomanovich, Triesztből.
Balaton, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 1514, kapitány Sorlini, Antwerpenből.
Kassa, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 981, kapitány Lucanovich, Valenciából.
Zichy, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 1217, kapitány Marussich, Bordeauxból.
Pavia, angol lobogó alatt, tonnatartalma 1895, kapitány Morison, Liverpoolból.

Indult:

Április 21-én.

Medea T., osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 119, kapitány Mardesich, Metkovicsha.
Fram, angol lobogó alatt, tonnatartalma 265, kapitány Martinovich, Dernahba.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvény-társaság tengeri forgalma.

Erkezett:

Andrássy április 21-én Valenciából Marseillebe.
Baró Kemény április 20-án Cardiffból Velenczebe.
Kassa április 21-én Valenciából Fiuméba.
Balaton április 21-én Newportból Fiuméba.
Zichy április 21-én Cardiffból Fiuméba.
Stefania április 18-án Bordeauxból Cardiffba.

Indult:

Adria április 20-án Maltából Tuniszba.
Árpád április 20-án Messinából Nápolyba.
Baross április 20-án Swanseából Anconába.
Deák április 21-én Fiuméből Antwerpenbe.
Matlekovits április 19-én Patraszából Messinába.
Szápáry április 20-án Algirből Maltába.
Rákóczi április 20-án Nizzából Génuauba.
Szent László április 21-én Triesztből Bariba.
Tibor április 20-án Antwerpenből Cardiffba.
Zrinyi április 20-án Palermóból Messinába.
Kolozsvár április 20-án átment Gibraltáron Velencze felé.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

Nemzetközi Varieté HOTEL SUSAK

Ma és mindennap

Szeczessziós Orfeum

magasabb színvonalu családi műsorral.

Bella Ferrari, szubret.

Schmidt Betti, tirolí énekesnő.

Steinau Antal, kitünő kómikus és mimikus

Blumau Károly, kaczagató ének kómikus.

Ferrari olasz buffo.

Mr. Carlé, zsonglőr és equilibrista.

Rositta Józsa

világhírű szépség, tánczosnő.

Mr. Marios

hasbeszélő.

Bellmont Poldi, a bécsi Colosseum legjobb házi szubretje.

Mannwirth Károly, parodista.

Számos látogatást kérnek

A. Muley

Blumau és Steinau

vendéglős.

igazgatók.

A székelyföldi ásványvizek páratlanja.

„Répáti“ a legjelesebb égvényes gyógyasványvíz, mely kiválóan szerencsés vegyi összetétel, rendkívül dúz, főleg kötött szén-sav tartalma és kellemes íze folytán ritkítja páráját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese és gyomorbél bajokban, gyuladós hólyag és kőszvényes bántalmak és a belszervezett minden betegsége ellen.

A „Répáti ásványvizet“ minden céltudatos, elfogulatlan ivónak rendes használatra lelkiismerettel ajánlhatjuk.

A „Répáti-víz“ főraktára

Fiumében

Braun Bernát és Társa cégénél, Via Stefano 1.
Telefon 528.

KICSINYBEN KAPHATÓ:

Angelini G. Fiumara, Consorzio Cooperativo di Consumo,
Via Andrassy. — Gregori Carlo Piazza delle Erbe.

Köbögös, rokedtség és hurut ellen nincs jobb a
RÉTHY-féle

pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félét** kérjünk mivel sok haszontalan utánzata van.

➡ **1 doboz 60 fillér.** ➡
Csak **RÉTHY-félét** fogadjunk el!

Legujabb divat.

Angol kelmék hölgyek számára óriási választékban, az ismert olcsó árakon

Fehér battist, áttört	méterje 13 krajezár,
Zefir, divatos mintákban	„ 16 „
Percail, elegáns szinezéssel	„ 16 „
Zefir, legjobb minőség, szolid színek	„ 20 „
Szövetek, 115 cm. széles hölgyruháknak	„ 48 „
Pongées tiszta selyem, modern rajzzal, I-a minőség	„ 88 „
Crepon, gyapjuból, nagy választék	„ 17 „

Minden az évadhoz szükséges cikk napról-napra friss választékban.

WEISS M.

Szabott árak. **FIUME, CORSO II. TELEFON.**

Eladása divatos kézi munkáknak, hölgyek részére szövetek, butorszövetek, vásznak, fehérműk, gyapotkelmék, selymek, keztük, szörmék, esernyők stb.

Könyvnyomdai
műintézet

Tipografia
artistica

„UNIO“

„Adria“ palota. **FIUME** palazzo „Adria“.
TELEFON 224.

➡ SZÁLLIT ➡

minden a nyomdászathoz vágó munkát gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.

➡ ESEGUIsce ➡

prontamente con conoscenza del ramo ed al più buon mercato ogni lavoro tipografico.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Nyomatott az „Unio“ könyvnyomdában Fiume, (Adria-palota, Riva Szápáry)